

De ronduit akelige feiten betreffende kernenergie...

Door Henk de Boer

In het licht van enkele basisfeiten omtrent kernenergie is het ongelooflijk dat dit door sommige politici en in de media toch wordt afgeschilderd als een adequate oplossing voor onze energiebehoefte. Even afgezien dat we - zeker in het rijke westen - gigantische hoeveelheden energie gewoon verspillen, is kernenergie immers de slechtst denkbare optie!...

1 - Kernenergie is door haar inherente instabiliteit gebonden aan betrekkelijk lage temperaturen en zal tengevolge van de fundamentele tweede wet van de thermodynamica dus slechts een beperkte efficiëncy kunnen bereiken. Pogingen om deze te verhogen liepen regelmatig schipbreuk en zo werden er heel wat centrales voortijdig gesloten omdat ze hun claims absoluut niet konden waarmaken. Uitsluitend in een ongeremde kettingreactie - bij een atoombom dus - komt het enorme potentiële van een alles vernietigende 'kernenergie' vrij. Maar juist dat is iets wat we kost wat kost proberen te voorkomen.

2 - Helaas is kernenergie voor civiele doeleinden nooit volledig los te koppelen van de militaire. Dat leidt er ten eerste toe dat alles wat ermee samenhangt onder een strikte geheimhouding kan/zal vallen. Waarmee fouten en problemen dus eenvoudig worden afgedekt - de geschiedenis laat hiervan ook angstaanjagende voorbeelden zien. Ten tweede komt er tijdens de kernreactie onherroepelijk plutonium vrij dat behalve extreem giftig (een miljoenste gram is al dodelijk) ook het doelwit kan zijn van goed georganiseerde terroristen omdat hiermee betrekkelijk eenvoudig een zogeheten 'vuile bom' kan worden vervaardigd die honderdduizenden slachtoffers kan maken. Overigens zijn in het verleden ook tonnen aan plutonium 'kwijtgeraakt'.

3 - De veelgeroemde lage CO₂-uitstoot heeft slechts betrekking op het korte moment dat daadwerkelijk energie wordt opgewekt, maar het gehele traject van winning en verrijking van het uraniumerts (hetgeen ook nog eens een enorme milieuschade veroorzaakt), de transporten, bouw en exploitatie, de afvalopslag en uiteindelijk de ontmanteling van een centrale vergt daarentegen juist een gigantische hoeveelheid energie - met vanzelfsprekend een overeenkomstig grote CO₂-uitstoot. Er zijn zelfs serieuze berekeningen die voor kernenergie een negatieve energiebalans aangeven, hetgeen wil zeggen dat je er uiteindelijk meer energie in dient te stoppen dan je er ooit weer uitkrijgt.

4 - Een kerncentrale is om een veelvoud van redenen een uitermate complex geheel met als complicerende factor vooral de steeds op de loer liggende onzichtbare, maar potentiële dodelijke, radio-activiteit. Daardoor worden zelfs kleine reparaties tot potentiële nachtmerries. Door de duizenden 'kleine' tot nagenoeg catastrofaal verlopende ongelukken in het verleden zijn kerncentrales ook niet meer te verzekeren en draait 'de staat' ofwel de gemeenschap - die we uiteindelijk met elkaar vormen - ongevraagd op voor alle mogelijke ontsparingen. De financiële consequenties kunnen daarbij gemakkelijk in de miljarden lopen.

5 - Het gigantische probleem van het hoog radio-actieve afval is ondanks alle geruststellende verhalen nog steeds niet opgelost. Integendeel zelfs: het wordt steeds onhandelbaarder en dat zeker wanneer we meer kerncentrales willen bouwen. Koelbasins en -bunkers waarin afgewerkte brandstofstaven jarenlang ten koste van veel energie gekoeld moeten worden raken inmiddels overvol, terwijl experimenten met definitieve opslag in zoutmijnen - zoals in het Duitse Asse 2, waar 126.000 vaten al na 30 jaar blijken te zijn doorgeroest en het grondwater dreigen te vergiftigen - alleen maar desastreus uitpakken. En dit terwijl een veilige opslag voor tenminste 100.000 jaar gewaarborgd dient te zijn.

6 - Uraniumerts is net als steenkool een eindige delfstof en garandeert dus beslist geen duurzaamheid. De vindplaatsen zijn goed in kaart gebracht en mogelijk zit er nog slechts voor vijftig tot zestig jaar in de grond. We kunnen de gigantische bedragen die de kernenergie-optie voor zo'n korte termijn opsloort dus veel beter besteden aan echt duurzame bronnen en die zijn er voldoende. Zoals wind (windmolens en golfslag), zonlicht (zonnepanelen, zonnecentrales en kassen), biogas-methoden, het veelbelovende osmoseproces rondom de afsluitdijk en bovenal het aftappen van aardwarmte. Dit laatste biedt de mogelijkheid tot een veilige, weinig kwetsbare, decentrale basis-energievoorziening voor alle grote steden en regio's.